ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΜΗΜΑΤΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

9-3-2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τόπο στα λάθη!

[1] Είναι απολύτως αδύνατον κάποιος που βρίσκεται μες στη δράση και τη ζωή, να μην κάνει λάθη. Ο μόνος τρόπος να τα αποφύγεις, είναι να αποσυρθείς πλήρως. Ή να είσαι, πια, τόσο προσεκτικός που να καταντήσεις αποστειρωμένος-και βέβαια, να ξεχάσεις τη χαρά του ρίσκου και της προσπάθειας. Ο James Joyce έχει γράψει ότι τα λάθη είναι οι πύλες της ανακάλυψης. Και γενικώς, ωραία πράγματα, μεγαλόπνοα και σαν σοφά έχουν γραφτεί και ειπωθεί (αμ, τραγουδηθεί;) για τα λάθη. «Τα μεγάλα μου τα λάθη/θέλω ο κόσμος να τα μάθει/γιατί ό,τι τραγουδιέται/πρέπει να ξομολογιέται», γράφει η γνωστή στιχουργός Λίνα Νικολακοπούλου, μελοποιεί ο Γιάννης Σπάθας και τραγουδά ο Βασίλης Λέκκας.

[2] Τώρα που τα λέμε έτσι ωραία, το πράγμα φαντάζει αλλιώς. Όταν όμως κάνουμε εμείς ένα λάθος ή όταν κάποιος άλλος κάνει λάθος πιθανώς αδικώντας μας, εκεί μας θέλω. Εκεί θέλω να μας δω και να μας μετρήσω. Είναι γεγονός ότι οι περισσότερο αυστηροί με τους εαυτούς τους άνθρωποι, τείνουν να γίνονται υπέρμετρα αυστηροί και με τους άλλους. Είναι αναγκαίο όμως να μας συγχωρούμε, ελέγχοντας πάντα το επόμενο σφάλμα μας, προλαβαίνοντάς το, όντας ανοιχτοί να κάνουμε κι άλλα λάθη, ει δυνατόν[1] όχι τα ίδια.

[3] Είναι λάθος να βρίζουμε την κολλητή μας επειδή θυμώσαμε. Κι είναι σωστό να το βλέπουμε, να το εξετάζουμε, να το ανοίγουμε, να το εξομολογούμαστε. Ακόμα σωστότερο, είναι να προσπαθούμε να μην το επαναλάβουμε, έχοντας μάθει από αυτό ότι, ουσιαστικά, δεν μας καλυτέρεψε σε τίποτα, κατάφερε απλώς να φτιάξει δρόμο για ένα έντονο συναίσθημα να πατήσει.

[4] Δε ζυγίζουν το ίδιο όλα τα λάθη. Είναι άλλο το λάθος του γιατρού, κι άλλο του δημοσιογράφου. Είναι άλλο το ψέμα στο παιδί μας, κι άλλο στον σύντροφό μας. Και

κάποια πράγματα που είναι λάθος για μένα, για σένα είναι ό,τι ακριβώς έχεις ανάγκη. Οι υποκειμενικότητες και οι διαφορετικές θεάσεις είναι από εκείνα που κάνουν τη ζωή μας ενδιαφέρουσα και, κυρίως, περισσότερο ανεκτή. Όσο για τα ωραία λάθη μας, έναν έρωτα που δεν φτούρησε[2] ας πούμε, ας τα αγκαλιάσουμε κι αυτά. Αν νιώθουμε προδομένοι ή εγκαταλελειμμένοι, ας φροντίσουμε να μην το κάνουμε εμείς ποτέ σε κάποιον. Κι αν μας μάλωσε πολύ η μαμά μας ως παιδιά, ας μην το επαναλάβουμε. Κυρίως, ας μην το επιφορτωνόμαστε στο διηνεκές[3], ας πετάξουμε από πάνω μας την ευθύνη όταν αυτή ανάγεται στο παρελθόν: τι κάναμε, πού φταίξαμε, τι είπαμε. Ας ασχοληθούμε με την ευθύνη μας για το από δω και μπρος -να κάτι σωστό. Ποιος θα κρίνει τι είναι σωστό και τι λάθος για εμάς; Εμείς φυσικά, γιατί όχι, με καθοδήγηση ειδικού ψυχικής υγείας, με το ένστικτό μας, με την βοήθεια αγαπημένων, με προσωπική δουλειά. Που θα πει σκέψη, διάβασμα, ξεκούραση, αυτοφροντίδα.

Γεωργία Δρακάκη, www.olafag.gr, 28.9.2023 [ελαφρά διασκευή]

Λεξιλόγιο:1. ει δυνατόν : εάν είναι δυνατόν 2.φτούρησε: επιβίωσε, άντεξε 3. στο διηνεκές: στο μέλλον, για πάντα.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

[Το άρθρο αυτό βασίστηκε στο «Why It's So Hard To Admit When You're Wrong» που δημοσιεύτηκε στην αμερικάνικη έκδοση της HuffPost]

Γιατί είναι δύσκολο να παραδεχθούμε τα λάθη μας;

Όλοι κάνουμε λάθη. Είναι μέρος της ανθρώπινης φύσης. Αυτό που δεν είναι τόσο συνηθισμένο είναι το να παραδεχόμαστε τα λάθη μας και να ζητάμε συγγνώμη. Λογικά σκεπτόμενοι, θα έλεγε κανείς ότι το καλύτερο που μπορεί να κάνει κάποιος όταν φέρεται λάθος είναι να απολογηθεί για τη συμπεριφορά του, αλλά κάτι τέτοιο δεν το βλέπουμε να συμβαίνει συχνά.

Η αποστροφή που έχουμε στην απολογία μπορεί να οφείλεται σε νευροβιολογικούς παράγοντες και στην θετική άποψη που όλοι τείνουν να έχουν για τον εαυτό τους. Σύμφωνα με τον κοινωνικό ψυχολόγο Elliot Aronson, συγγραφέα του βιβλίου Mistakes Were Made (But Not by Me), ο εγκέφαλός μας πιστεύει πάντα ότι κάνει το σωστό, ανεξάρτητα με το αν η συμπεριφορά μας δείχνει το αντίθετο.

Το γεγονός ότι οι πράξεις μας δεν συνάδουν με τις απόψεις μας, μερικές φορές, δημιουργεί πνευματική ένταση. Παρόμοιος είναι και ο τρόπος που λειτουργούν οι καπνιστές, οι οποίοι γνωρίζουν ότι το τσιγάρο είναι βλαβερό, αλλά εξακολουθούν να καπνίζουν δύο πακέτα την ημέρα.

«Η παραδοχή ότι δεν είμαστε συνεπείς με τον εαυτό μας, δεν γίνεται εύκολα ανεκτή», είπε ο Lickerman στην HuffPost. «Επειδή αποτύχατε μία φορά δεν σημαίνει

ότι είστε αποτυχημένοι. Για να μάθετε να ζητάτε “συγγνώμη”, πρέπει να απομακρυνθείτε από την ιδέα ότι ένα λάθος θα σας μετατρέψει σε κάτι που δεν είστε».

Ακολουθούν μερικές συμβουλές για να μία σωστή «συγγνώμη»:

- Πάρτε την ευθύνη. Εάν απολογείστε για κάτι, παραδεχτείτε ότι το κάνατε.
- Δώστε μία ειλικρινή εξήγηση. Πρέπει να είστε ειλικρινείς γιατί οι άνθρωποι μπορούν να καταλάβουν όταν κάποιος λέει ψέματα.
- Αποφασίστε ότι θα τα πάτε καλύτερα στο μέλλον. Μία συγγνώμη δεν σημαίνει τίποτα, αν δεν σας γίνει μάθημα.
- Προχωρήστε. Απολογηθείτε και συνεχίστε τη ζωή σας. Μη μείνετε κολλημένοι στο λάθος που κάνατε.

Ο Lickerman καταλήγει ότι όταν απολογούμαστε για κάτι που ξέρουμε ότι κάναμε λάθος, μας βοηθά να νιώσουμε καλύτερα και επιφέρει γνωσιακή ηρεμία.

Δεν είναι, άλλωστε, πιο εύκολη η ζωή όταν δεν χρειάζεται να υπερασπιζόμαστε τις λάθος επιλογές μας;

https://www.huffingtonpost.gr/, 9-10-2015[ελαφρά διασκευή]

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Μερικές φορές η ερημιά γίνεται ανυπόφορη, παίρνεις τότε έναν
αριθμό τηλεφώνου
έστω για ν' ακούσεις μια φωνή, ζητάς ένα όνομα "λάθος" σου απαντάνε
όλα ήταν λάθος, κι οι δρόμοι που πήραμε και τα λόγια που είπαμε
και τα χέρια που κρατήσαμε…
Παιδί κρυβόμουν πίσω απ' τον κομό,
εκεί ήταν το άπειρο, αλλά δε χωρούσε παρά μόνο εμένα -
γι' αυτό σας λέω μη ζητάμε περισσότερα κι αργότερα, άντρας πια,
καθόμουν πίσω απ' τα τζάμια και κοίταζα τα φώτα της πόλης
έτσι γνώρισα το αναπότρεπτο των χωρισμών - τι θ' απομείνει λοιπόν
τι θ' απομείνει από τόσες προσδοκίες, τόσους στεναγμούς;
ένα όνομα και δυο χρονολογίες χαραγμένες στην πέτρα που ο καιρός
θα τις σβήνει σιγά σιγά.
Όλοι φεύγουμε, χωρίς να μάθει τίποτα ο ένας για τον άλλον. Γιατί; Τι φταίει;
Ή μήπως όλα γίνονται για κάποιο λόγο μυστηριώδη: ένα άλυτο
αίνιγμα ίσως, ή μια τιμωρία;

Αλλά τα βράδια τι όμορφα που μυρίζει η γη - ω ανθισμένη ματαιότητα του
κόσμου…

Τάσος Λειβαδίτης, Τα χειρόγραφα του φθινοπώρου , εκδόσεις Μετρονόμος

ΘΕΜΑ Α

Πώς πρέπει να αντιμετωπίζουμε τα λάθη μας σύμφωνα με τη συντάκτρια του Κειμένου 1; Να απαντήσετε σε 60-70 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

Ερώτημα 1

α. Πώς εξασφαλίζεται η αλληλουχία και η συνοχή μεταξύ της 1ης και 2ης παραγράφου του Κειμένου 1;

Μονάδες 5

β. Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό, αν είναι σωστή, ή την ένδειξη Λάθος, αν είναι λανθασμένη, κάθε μία από τις προτάσεις που ακολουθούν.

Στο Κείμενο 1 η συντάκτρια θεωρεί ότι

1. τα λάθη δεν είναι αναπόφευκτα.

2.όλα τα λάθη δεν έχουν την ίδια βαρύτητα.

Στο Κείμενο 2 ο συντάκτης εκτιμά ότι

3. συνήθως οι άνθρωποι απολογούνται για τις λανθασμένες αντιδράσεις τους και το επιβεβαιώνει με τη θέση μιας αυθεντίας.

4. ο Lickerman αποδίδει στην αποτυχία την ευθύνη για τη χαμένη αυτοπεποίθηση του ανθρώπου.

Μονάδες 10

Ερώτημα 2

Το Κείμενο 2 είναι κείμενο οδηγιών. Να εντοπίσετε τέσσερα γλωσσικά χαρακτηριστικά που το επιβεβαιώνουν, κάνοντας για το καθένα μία αναφορά σε αντίστοιχο χωρίο του κειμένου.

Μονάδες 10

ΣΠΟΥΔΗ

Ερώτημα 3

Να σχολιάσετε τους τίτλους των Κειμένων 1 και 2, συγκρίνοντάς τους ως προς τη δομή (μονάδες 2), τη γλώσσα (μονάδες 4) και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα (μονάδες 4).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος στο Κείμενο 3; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με την αναφορά σας σε τρία (3) εκφραστικά μέσα. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την οπτική του ποιητικού υποκειμένου; Να απαντήσετε σε 150-200 λέξεις.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Σε ένα δοκίμιο (350-400 λέξεις) καταγράφετε τις σκέψεις σας σχετικά με την αξία που έχουν τα λάθη στη ζωή του ανθρώπου, αφού πρώτα αναφερθείτε στους λόγους εκείνους που εξηγούν γιατί «το λάθος» είναι αναπόφευκτο στη ζωή μας.

Μονάδες 30

ΣΠΟΥΔΗ